MŪSŲ LIETUVA

NR. 2 (1119) S. PAULO — BRASIL — 1970 M. SAUSIO — JANEIRO 9 D. — XXII METAI

PLACIAJAME PASAULYJE

Tikroji Padėtis Pietu Vietname

SAIGONAS. Po trumpos kovų pertraukos Naujųjų Metų proga sausio 3 d. naktį vėl prasidėjo kautynės. Jos ypač vyksta srityse prie Demilitarizuotos Zonos. Vietkongo artilerija apšaudė daugybę vietovių. Netoli DA NANG buvo apšaudyti du pabėgėlių gyvenami centrai, nors ten nėra jokių karinių dalykų. Užmušta 12 ir 72 sunkiai sužeisti.

Tiek šis, tiek kiti be jokių karinių tikslų puolimai rodo, jog Vietkongo partizanai siekia įbauginti žmones ir sudaryti įspūdį, jog Vietkongas ir Šiaurės Vietnamo kariniai daliniai yra labai stiprūs Pietų Vietname.

PRISIPAŽĮSTA PATYS

Iš tikro gi yra priešingai. 1967 ir 1968 metais niekad nesibaigią puolimai, ypač taip vadinamojo TET — lietų laikotarpiu — labai nusilpnino Vietkongo partizanus ir Šiaurės Vietnamo karinius dalinius, Jie prarado labai daug žmonių ir svarbių pozicijų. Dar ir dabar nėra pajėgę atsigauti.

Tai pripažįsta ir pats Šiaurės Vietnamo Krašto Apsaugos ministras generolas VO NGUYEN GIAP savo 7 straipsniuose, paskelbtuose Hanoi laikraščiuose, Jis yra laikomas gabiausiu partizaninio karo specialistu. Jo vadovaujami komunistai 1954 metais laimėjo karą prieš prancūzus.

Taigi, jis ten rašo, kad dabar yra būtina pakeisti partizaninių kovų strategiją. O tai reikalinga dėl karių stokos ir jų menkesnio pajėgumo, lyginant juos su jungtinėmis įpriešo jėgomis Pietų Vietname, Reikią grįžti prie už t ę s i a m o konflikto kovos būdo ir veikti viešąją opiniją per spaudą, radiją ir t.t.

Praktiškai tai reiškia jo pripažinimą, jog komunistams dabar NEIMANOMA GINKLAIS PASIEKTI PERGALĖS. Komunistų padėtis lieka panaši, kaip prieš kovų pradžią JAV ir Pietų Vietnamo Vyriausybė jau yra ginklais k a r ą l a i m ė j u s i o s.

IGALINTI VIETNAMIZACIJA. Dabar gi tenka tik apvalyti visą kraštą nuo Vietkongo partizanų ir Šiaurės Vietnamo karių. O tai daug lengviau. Todėl JAV prezidentas Niksonas galėjo pradėti vykdyti savo programą: palengva atitraukti didelę JAV karių dalį «vietnamizuoti» karą, tai yra, palikti patiems vietnamiečiams kariauti ir apvalyti šalį nuo komunistinių karių, pradėti krašto socialinį ir ūkinį atstatymą. Šiai Nikso no programai pritarė ir Pietų Vietnamo prezidentas, didžioji JAV-ių visuomenės dalis ir kongresas. Bet p saulinė spauda, komunistų «progresistų» ir sensacijų gaudytojų įtakoje, dar ir dabar įtaigoja, būk amerikiečiai jau esą visai pralaimėję, būk Pietų Vietnamo gyventojai esą jais visai nepa enkinti ir t,t.

GRIŽTA, ATSISTATO. Daug Vietkongo partizanų ir Šiaurės Vietnamo karių perbėga į Pietų Vietnamo pusę Tiems pabėgėliams padėti persiorientuoti yra sudaryta prie kariuomenės atskira įstaiga.

Gi Saigono Vyriausybė vykdo «Chieu Hoi — Atvirų ginklų» programą. Ja siekiama laimėti «revoliucionierių» pasitikėjimą. Jos dėka nuo 1963 metų iki šiolei 125.000 Vietkongo partizanų, Šiaurės Vietnamo karių ir buvusių tarnautojų komunistų užimtose srityse, grįžo atgal

Be to, kita, «Revoliuciško Išsivystymo» programa: siekiama sunaikinti kaimuose ir miesteliuose komunistų vykdomą kontrolę, sudaryti savą, demokratinę valdžią, įvykdyti socialinės ir ūkinės gerovės išvystimo planus. Ją vykdo 55.000 gerai paruoštų vietnamiečių. Gi programos PHOENIX vykdytojai naikina komunistų įstaigas, jų slėptuves ir partizanus. Jie per 1969 metų pirmą pusmetį taip neutralizavo 16 000 partizanų.

Yra LIAUDIES SAVISAUGOS PAJĖGOS, sudarytos iš jaunuolių, senių ir moterų kovai prieš partizanus kaimuose ir miesteliuose. Jų tarpe yra 200 000 apmokytų ir lengvaisiais ginklais ginkluotų žmonių. Reikale jiems padeda «Regionalinės Pajėgos», kurios yra gerai apmokytos ir ginkluotos, bet nėra kariškiai.

Visi šitie faktai, vykdoma pacifikacija, organizuota savisauga ir ūkinis Pietų Vietnamo atstatymas rodo, jog komunistiniai partizanai Pietų Vietname gali būti pilnai nugalėti, sudaryta teisinga ir garbinga taika, išlaikytas demokratiškas Pietų Vietnamas ir visas Pietryčių Azijos pakraštys.

Žiūrėsime kuo tas Vietnamo karas baigsis.

STIPRĖJA DEMOKRATIJA JAPONIJOJE

TOKIO. Japonijos visuotinių rinkimų daviniai, įvykusių gruodžio 28 d., patvirtino jos ministrų pirmininko Eisaken Sato bei jo vadovaujamos Demokratų Liberalų Partijos poziciją. Ji gavo 288 vietas parlamente iš 486, padidindama 14 vietų.

Pralaimėjo Socialistų Partija vieton turėtų 134 vietų be gavo 90. Jos sąskaiton taip pat laimėjo budistų partija «Komeilo»: iš 25 vietų pakilo į 47 (trečia didumo atžvilgiu). Pakilo taip pat ir komunistų partija — iš 4 į 14 Bet ji jau kartą buvo turėjusi 10 vietų.

Rinkimuose valdančioji Sato partija žadėjo palaikyti ūkinę krašto gerovę ir gerus santykius su JAV-mis. Socialistai skelbė stambiųjų įmonių nacionalizaciją, neutralumą tarp Rytų ir Vakarų politinių blokų ir nusiginklavimą.

Tačiau sveikai galvojanti ir demokratiškai vis labiau nusiteikianti Japonijos liaudis pasirinko demokratinį gyvenimo būdą. Idomu, kad Japonija ir V. Vokietija iš fašistiškai nusiteikusių šalių ir labiausiai nukentėjusių per II Pasaulinį Karą, tampa JAV-ių ir demokratijos šalininkės.

BRAZILIJA STIPRINS STATYBĄ

1970 metų pirmajam trimečiui Banco Nacional de Habitação direktorija paskelbė sąmatą 6,5 bilijonų naujų kruzeirų sumai Ji tikisi, kad tai iššauks kitų bankų investacijas namų statyboje tokiai pat kruzeirų sumai. Tai duotų darbo kasmet 800.000 žmonių.

VOKIETIJA

Vakarų Vokietija, vadovaujama Willy Brandto vis tebe pirmauja Europos politikoje ir spaudoje. Sovietų Rusijos raudonieji carai palankiai priėmė jo pasiūlymą išlyginti santykius su visais komunistinio pasaulio kraštais. Brandtas, atrodo, sutinka daugelyje problemų nusileisti komunistams. Pav., jis jau patvirtino seną susitarimą nevartoti atominius ginklus; atrodo linkęs pripažinti dabartines Rytų Vokietijos sienas; jis atmetė Hitlerio prievarta Čekoslovakijai primestą «sutartį", pagal kurią atplėšė nuo jos visą Sudetų kraštą, kurio gyventojų didžiausia dauguma buvo vokiečiai. Brandtas duoda suprasti ir Lenkijai, kad galima susitarti gražiuoju dėl dabartinių sienų.

Šio Numerio Garbės Leidėjas

yra JONAS DIMSA

Šiam mielam visokio lietuviškojo darbo rėmėjui ir talkininkui kuo nuoširdžiausiai dėkoja.

«Mūsų Lietuvos»
Administratorius

Taip Rengiamasi Bendruomenės Rinkimams

Artinasi rinkimai į Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Tarybą ir Revizijos Komisiją. Norima, kad šiemet rinkimuose dalyvauti ko įdaugiausiai lietuvių. Idealas būtų kad neliktų nė vieno nebalsavusio tautiečio, bet žinome, jog tai būtų tiktai didelė svajonė. Tačiau yra viskas daroma, kad visi balsuoti norintieji lietuviai galėtų lengvai tai padaryti. Kandidatų į Bendruomenės Tarybą statymas irgi buvo toks laisvas, toks visiems prieinamas, kad kas tik norėjo, net vienas pats asmuo galėjo statyti kitą kandidatu, jei tik jis sutiko pasirašyti. Todėl galima sakyti, kad Brazilijos Lietuvių Bendruomenė šiuose rinkimuose turės tokius kandidatus, kokių pati norėjo, ir niekieno iš viršaus neprimestus.

Kad Bendruomenė būtų veiklesnė, norima šiais metais įtraukti į Tarybą veiklesnius lietuvius iš įvairių S. Paulo rajonų (bairrų) kurie palaikytų gyvus ryšius su toliau nuo centro gyvenančiais tautiečiais.

Pramatyti kiekviename rajone Bendruomenės įgaliotiniai Jie privalės aplankyti visus plačiame mieste išsiblaškiusius lietuvius ir surinkti balsavimo korteles, uždaruose vokuose, jei patys balsuotojai negalės nuvykti balsavimų vieton.

DAR GALIMA

Kandidatus į Tarybą dar galima statyti iki šio, sausio, mėnesio 25 dienos. Tada bus oficialiai paskelbtas išstatytųjų kandidatų sąrašas. Kiekvienas galės balsuoti už 15 kandidatų Tarybon ir už 3 kandidatus revizijos komisijon. Pabalsavus už daugiau kandidatų, balsai nebus įskaitomi. Pabalsavus už mažiau — balsai bus įskaitomi.

Balsavimui korteles ir vokus lietuviams įteiks rajonų įgaliotiniai, kurių vardai pavardės bus paskelbti «Mūsų Lietuvoje». Jie suteiks ir reikalingus paaiškinimus.

Rinkimai bus kovo mėnesį. Iki to laiko visi pasirūpinkim laiku gauti balsavimui korteles. Jos bus išsiuntinėtos su «Mūsų Lietuva» visiems jos skaitytojams. Tad ir kitur, kur tik nueina «Mūsų Lietuva», jos skaitytojai galės balsuoti, paštu atsiųsdami rinkimų komisijai savo balsus.

Tiek palengvinti šių metų Bendruomenės rinkimai, kad tik visai lietuviškais reikalais nesirūpinantieji galės nebalsuoti. O visi, kas tik norės, turės geriausią progą ir patogiausias sąlygas atlikti savo lietuvišką pareigą.

Pasiūlytieji Kandidatai

IKI ŠIOL I BRAZILIJOS LIET. BENDRUOMENĖS TARYBĄ

Inž. Bačelis Zenonas, Bagdžius Jonas, Banys Vincas, Baužys Juozas, Černiauskaitė Milda, kapt Čiuvinskas Juozas, Dimša Jonas, Jodelis Jonas, Klimas Henrikas (iš Jaçanã), Kubiliūnienė Eugenija, mokyt. Kubiliūnas Stasys, Kutka Vincas, Lisauskas Juozas (iš Utingos), Magila Albertas, Matelionytė Onytė, Petraitis Alfonsas, Putvinskas Vacys, Rimkevičius Kazys, Silickas Jonas, Sliesoraitis Jurgis, Steponaitis Vladas, Šepetauskas Jonas, Šimbelis Antanas, Šimonis Petras, Tamaliūnas Motiejus, Tijunėlis Juozas, Trūbienė Angelica, Tuménas Anupras, Vidmantas Elena, Vidmantas Aldutė Antanina (šios abi iš Bom Retiro).

KANDIDATAI I REVIZIJOS KOMISIJĄ:

Mečys Paleckis ir kun. Juozas Šeškevičius.

TARYBOS IGALIOTINIAI

Tolimesniuose priemiesčiuose (bairuose): Dambrauskas Antanas Bom Retire, Rudys Antanas Jaçanos apylinkėje, Budrevičius Antanas Utingoje ir Vidžiūnas Alfonsas Lapoje.

NAUJI VYSKUPAI LIETUVOJE.

Jo Eks vysk. Brizgys pranešė, jog gruodžio 21 d. Lietuvoje konsekruoti vyskupais kunigai PAVILIONIS ir KRIKŠČIŪNAS.

Tuo tarpu gausesnių žinių apie juos neturime.

J.A.V.

KULTŪRINIAM DARŽELIUI CLEVELANDE

40 metų. Už tūkstančių mylių nuo Lietuvos, Clevelando miesto, Ohio, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, lietuviai 1929 m. spalių 5 d. įsisteigė Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungą, kuri pradėjo to darželio planavimą — ką tai panašaus į Karo Muziejaus Sodelį Kaune. Gautas iš miesto valdybos sklypas miesto parke. Reikėjo daug pinigų. Padėjo daugel JAV lietuvių, miesto valdyba, Lietuviai iš Nepriklausomos Lietuvos. Ir štai, nors krizės metais, 1933 m. birželio 11 d. iškilmingai atidarytas šis Kultūrinis Darželis, atidengiant dr. J. Basanavičiaus paminklą. Už šio paminklo centrinėje darželio vietoje iš statyta krantinėje didinga Gedimino stulpų replika. Darželio aikštėje iškilmių metu gali sutilpti 500 žmonių.

Vėliau (1938 m.) pastatyti paminklai dr. V. Kudirkai ir tautos dainiui Maironiui (1961 m.). Daug iškilmių įvyko šiame darželyje ir daug žmonių, lietuvių ir vietinių yra jį aplankę, minėję Lietuvą ir jos istoriją.

NAUJOS KNYGOS

TAU SESUTE, Prano Lamberto. Gyvenimas, prisiminimai, kūryba, 270 psl, kaina 3 dol. Knyga išleista minint šio teisininko ir poeto 2 metų mirties sukaktį.

TIK TAU IR MAN, O. B. Audronės. Eilėraščiai, 160 psl. London, Nida Press. leidinys.

POILSIS ANT LAIPTŲ. Vytauto Karoso. Pomirtinis poezijos rinkinys. Didelio formato 90 puslapių kietais viršeliais knyga, kainuojanti 4 dol.

NUO KRIVULĖS IKI RAKETOS, Lietuvos paštininkų atsiminimai. Knyga išleista Lietuvos Paštininkų Sąjungos Centro Valdybos ir gausiai iliustruota pašto ženklais ir fotografijomis. Turi 538 puslapius.

KRISTIJONO DONELAIČIO ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS DEŠIMTMETIS

1959 m. spalio 17 d. atidarant Kristijono Donelaičio vardo šeštadieninę lietuvišką mokyklą mokinių tebuvo vos 30. Ji buvo prisiglaudus Tėviškės parapijos patalpose. Dabar ji turi 444 mokinius.

Ši mokykla augo ir didėjo uolaus mokyklos direktoriaus Juliaus Širkos, mokytojų, tėvų ir mokinių pastangomis. Prieš 5 metus vestas ir gimnazijos kursas. Šiuo metu joje dirba 30 nuolatinių ir 4 pagelbiniai mokytojai. Mokyklo je be lituanistinių dalykų taip pat mokoma ir tautinių šokių ir dainų. Tai didžiausia lietuvių mokykla Čikagoje.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

CLEVELANDO MOKSLEIVIŲ ateitininkų Maironio kuopa, prasidėjus JAV mokslo metams, sugyvino savo veiklą. Susirinkime susipažino su Moksleivių Ateitininkų vasaros stovykla Dainavoje, išsirinko naują valdybą, o vėliau suruošė išleistuvių laužą perėjusiems studijuoti į universitetus.

CLEVELANDO STUDENTŲ draugovės antrajam susirinkimui mokslo metais buvo gerai pasiruošta — iš anksto išsiųsta susirinkimo programa su atitinkamom pastabom. Buvo tartasi ypač dėl būsimo studentų ateitininkų suvažiavimo.

NEW YORKO moksleiviai ateitininkai turėjo labai uolią valdybą, ypatingai jos pirmininką Jurgį Oniūną, kuris iš judino visą kuopą savo judrumu ir nuoširdumu. Turėjo ir gerus globėjus, p. Radzivianienę ir kun. J. Pakalniškį.

WORCESTERIO MOKŠLEIVIAI ateitininkai į savo susirinkimus buvo pasikvietę svečią iš Italijos kun. Šulcą, o kitą syk Putnamo moksleives.

ČIKAGOS ATEITININKAI suruošė Kristaus Karaliaus šventės minėjimą. Į jį buvo pasikvietę giedoti ir dainuoti žymių solistų ir dainininkų.

KUNIGAS SOLISTAS DAINININKAS

Rytinėje JAV-ių dalyje garsėja savo dainom kun. Kęstutis Balčys. Jis jau Lietuvoje būdamas studijavo Panevžio muzikos mokykloje. Būdamas klieriku Kauno Kunigų Seminarijoje buvo vargonininku ir chorvedžiu. Atvykęs į JAV-es, buvo paskirtas asistentu ir vargonininku kunigų choro Albany diocezėje. Jis dar studijavo muziką pas profesorę Mary Ledgerwood.

Kun. Balčys, kuris dabar yra Amsterdamo lietuvių parapijos klebonas, su dideliu pasisekimu yra dainavęs Čikagoje, Detroite, Montrealy ir kitur. Kaip bosas solistas yra dalyvavęs keliuose Amsterdamo simfonijos orkestro ir choro koncertuose. Neseniai jis dalyvavo Lietuvių Bendruomenės apylinkės suruoštame Hartfordo tradicinia me koncerte-baliuje. Dainavo iš lietuviškų ir klasinių operų arijas ir dainas. Į šį koncertą jis atvyko savo lėšomis ir nieko neėmė už koncertavimą.

KUNIGAS TARP HIPIŲ

Kun. dr. J. Kubilius, S. J., kuris ilgesnį laiką studijavo narkotikų veikimą į jaunuolius, buvo nuvykęs į hipių (apsileidėlių, ilgaplaukių, besisvaiginančių įvairiais narkotikais) gyvenamąsias vietoves, pabuvojo keletą dienų neatpažintas tarp jų, o sergančiuosius lankė ligoninėse. Vėliau Lietuvių Radijo Forumo programoje skaitė apie juos paskaitą: «Narkotikai ir pasimetęs mūsų jaunimas — hipiai».

KANADA

SURUOŠĖ ŠEIMOS ŠVENTĘ

Evangelikų liuteronų lietuvių Išganytojo parapija Toronte suorganizavo lapkričio 28—29 dienomis lietuvių evangelikų šventę. I ją buvo suvykę daug Šiaurės Amerikos Lietuvių evangelikų. Turėjo net 4 paskaitas, iškilmingas pamaldas, banketą ir kt.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

netaip senai susiorganizavęs jau pasiekė 52.000 dol. įnašų. Prie jo prisideda visi lietuviai, net mišrių šeimų. Fondo valdyba sudaro 12 asmenų.

Iki šiol Fondas iš gaunamų palūkanų yra sušelpęs šeštadienio mokyk ėles, seselių vedamus vaikų darželius ir kitoms bendruomenėje veikiančioms įstaigoms virš 5000 dolerių.

KANADOS Lietuvių bendruomenė yra gyva, judri. Žinoma, gyviausias centras tai Torontas, su dviem parapijom, organizacijomis, gausiu būriu studentijos, ateitininkų.

Hamiltonas — daug mažesnė kolonija, bet gerb. prel. J Tadarausko vadovaujama ne nusileidžia Torontui. Čia visus žavi gyvi jaunimo namai — kultūros židinys.

Apie kitas vietas — kita karta.

Kritusieji už laisve

VLADAS RAMOJUS

(ęsinys)

Gal porą minučių težiūrėjau — tačiau ką mačiau, tai buvo baisu. 32 partizanų lavonai gulėjo išniekinti aikštėje. Batai nutraukti, drabužiai kruvini, suplėšyti ir apdegę. Daugelio veidai taip sužaloti, kad pažinti negalima. Drebančia širdim sprukau iš ten... Tačiau nuo to vaizdo niekada nepabėgau.

32 Lietuvos didvyriai žuvo. Ten jų išniekinti palaikai skelbė didžiulę meilę savo tautai ir valstybei; meilę, kuriai nebaisūs jokie budelio pasityčiojimai.

Ana baisi, šiurpulinga aikštės scena Biržuose buvo tikrai kaip ženklas, nes kraujo ir didvyriškumo aukos ženklu yra visi mūsų pasipriešinimo priešui atvejai nužymėti..»

KRIVICKŲ ŠEIMOS LIKIMAS

Buvusi Sibiro tremtinė Barbora Armonienė savo kančios kelią, tokį pat, kaip daugelio kitų lietuvių, įamžino milžiniško pasisekimo susilaukusioje knygoje «Palik ašaras Maskvoje», kuri po laisvąjį pasulį yra plačiaai paskleista anglų, ispanų, lietuvių ir kitomis kalbomis.

Barbora Armonienė, prieš ištrėmimą gyvenusi Biržų apskrityje, savo dokumentiniais žodžiais knygoje «Palik ašaras Maskvoje» iškelia vieną kitą atsitikimą, kai jai teko susidurti su biržėnų partizanais:

«Laisvės kovų judėjimas prasidėjo 1945 metais ir tęsėsi aštuonerius metus, iki 1953 metų... Partizanams buvo aišku, kad jų padėtis buvo be viltiška, bet jie vis tikėjosi pagalbos iš Amerikos. Atsimenu, vieną naktį kalbėjau tiems vaikinams:

— Man gaila jūsų. Argi nėra jau būdų toms kautynėms išvengti?

Jie atsakė:

— Mes žinome, kad žūsime, bet mažų mažiausia būsime įrodę pasauliui, kad lietuviai savo laisvės pigiai neparduoda...

1946 metais Tilinavos kaime, apie penkias mylias nuo mano ūkio, komunistams buvo pranešta apie daržinėje miegančius partizanus. Policija tyliai ruošėsi juos užpulti. Ji pasiuntė kariuomenę ir 12 kilometrų spinduliu užkirto visus kelius, apstatydama juos kulkosvaidžių daliniais. Po to jie pradėjo pulti. Daržinė apšaudyta liepsnosvaizdžiais, granatos ir automatiniai šautuvai panaudoti prieš miegančius žmones, Apylinkėje rasti 24 lavonai. Niekas nežinojo, kiek žmonių slėpėsi toje daržinėje. Visi 24 lavonai buvo suguldyti mūsų valsčiaus miestelio turgavietėje ir laikomi visą savaitę vasaros karščių metu.

Naktį po daržinės sudeginimo keturi vaikinai, išvengę mirties Tilinavos žudynėse, bandė pabėgti pro mano ūkį. Du bėgo tarp namo ir vieškelio, kitus du per daržą Bėgę per daržą išsigelbėjo, gi anie du užbėgo ant vieškelio sargybinių ir kulkosvaidžių ugnies. Rusų policija abu lavonus paguldė Indriūno kiemo gretimame kaime.

Mano gretimas kaimynas ir geras bičiulis Krivickas turėjo tris sūnus. Kai policija atvyko jų suimti, du sūnūs pabėgo ir prisijungė prie partizanų. Vyresnysis jų buvo mokytojas (manoma, kad šis vyras ir bus poeto Vytauto Mačernio bendraamžis ir artimas bičiulis, literatūros kritikas Bronius Krivickas). Policijai grįžus dar kartą jo suimti, jam pavyko pabėgti ir taip pat prisijungti prie partizanų. Rusai įtarė, kas buvo atsitikę, bet nebuvo tikri Vieną dieną buvo nužudytas jaunas partizanas ir atpažintas esąs Krivicko sūnus. Rytojaus dieną sekmadienio rytą, atvykę rusai smulkiai iškrėtė Krivickų ir mano namus. Po to, nuvykę į bažnyčią, kuri buvo už ketvirtadalio mylios, nutraukė pamaldas ir visiems žmonėms įsakė vykti į Krivickų ūkį, kuriame tuoj padegė namą, daržines ir tvartus, o žmonėms liepė žiūrėti, kaip dega partizanų ūkis ..»

Tolimesnę Krivickų šeimos tragediją B. Armonienė sužinojo Sibire, čia susitikusi vyresnio jo Krivickų sūnaus, buvusio partizanų vado, žmoną Krivickienę, kuri buvo suimta 1953 metais ir ištremta į Sibirą:

Toliau gyvoji liudininkė pasakoja:

«Jos vyras, ji pati, ir dar du jaunesni partizanai, pamatę, kad nebesą prasmės toliau kovoti, nutarę pasislėpti, Giliame Latvijos miške. Apie šešiolika kilometrų nuo Lietuvos sienos, jie pasistatę didžiulę slėptuvę. Buvo susitarę su vienu Lietuvos ūkininku, ir jis pristatydavęs maisto kelis kartus per metus.

Krivicko brolis turėjęs slėptuvę kitoje vietoje. Jis slaptai vedęs lietuvaitę Žemelytę, kur meilinusis su komunistais.

(Bus daugiau)

MŪSŲ LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA JUATINDIBA, 20
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 273-0338

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIRETOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: JONAS KIDYKAS
Administr.: Jonas Bružikas

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.$ 20,00 visoje P. Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA NCr.$ 100 00.
Paskiro Nr. Kaina Cr.$0 40
SKELBIMAI: pirmame puslapyje NCr. $ 40,00 paskutiniajame NCr$ 20,00. viduriniuose puslapiuose NCr 15,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Paragvajaus vyskupai

Būdamas Pietų Amerikoje, popiežius primygtinai pabrėžė, kad, rišant politinius ar socialinius klausimus negalima vartoti smurto. Deja, jo žodžiai nerado tinkamo atgarsio, ir smurtas tapo Pietų Amerikoje lyg mėgiamiausiu ekstremistų sportu. Praėjusiais metais Urugvajaus teroristai Tupamaros, tarp kitko, apiplėšė Punta del Este kasiną, pagrobė du stambius Montevideo bankininkus ir padegė General Motors įmonę. Argentinoje panašūs teroristai padegė 13 Minimax krautuvių ir nušovė žymų unijų vadą Augustą Vandor. Sakoma, kad Brazilijoje veikia net 9 teroristų grupės. Paleisdami pagrobtą JAV pasiuntinį, jie pareiškė, kad kiti akcijos būdai, išskyrus terorą, yra nesekmingi. Teroristų yra ir Kolumbijoje, Bolivijoje, Honduras ir kitur.

SMURTO ŠAKNYS

Turėdamas tuos ir kitus įvykius prieš akis, Paragvajaus prezidentas Alfredas Stroessner bijosi net teroristų šešėlio ir kiekvieną, kuris nori pagerinti skurdžią darbininkų ar mažažemių padėtį, apšaukia komunistu ir sodina į kalėjimą neribotam laikui. Tas nesusipratimas liečia ne tik darbininkų vadus, bet ir kunigus. Kunigai ir vyskupai, žinoma, netyli ir reikalauja, kad Paragvajuje būtų įgyvendintas socialinis Bažnyčios mokslas. Prieš porą metų jie pradėjo leisti savaitraštį «Comunidad», kuris be jokios baimės atidengia krašte esančias negeroves ir prašo vyriausybės pašalinti jų priežastis. Didžiausioji tų negerovių šaknys yra nelygus žemės padalinimas Reikia atsiminti kad 145 Paragvajaus turtuoliai valdo pusę visos krašto dirbamos žemės. Per savo atstovus parlamente jie valdo ir visą kraštą. «Iš 41 milijono hektarų tinkamo žemės ūkiui ploto», taip rašo apie Paragvajų Lietuvos Enciklopedija, «tik apie 4% išnaudojami». Paragvajaus valdžia, nepaisydama pakartoto popiežių ir Visuotinio Bažnyčios Susirinkimo prašymo šalinti darbininkų ir mažažemių skurdo priežastis, tikrai neatlieka savo pareigos ir tokiu būdu išprovokuoja plačių masių bruzdėjimą.

KALĖJIMAI UŽ TIESĄ

Kai katalikų laikraštis «Comunidad» pradėjo kritikuoti esamas negeroves, Paragvajaus vyriausybė, pritariant nuncijui, paprašė vyskupų, kad tą laikraštį uždarytų. Bet vyskupai nesutiko, o nuncijus buvo pakvietas į Romą. Tokiu būdu popiežius parodė, kad jis pritaria vyskupams. Bet to dar neužteko. Matydami, kad daug nekaltų žmonių, reikalaujančių būtinų reformų, sėdi kalėjime be jokio teismo sprendimo, vyskupai paprašė vyriausybės, kad arba juos paleistų, arba viešai teistų. Tas prašymas buvo atmestas. Dar daugiau, praėjusių metų rugpiūčio 1 dieną prezidentas Stroessner pateikė pateikė parlamentui įstatymo projektą «apginti demokratinei ir politinei bei socialinei valstybės santvarkai». Tas įstatymas de facto gintų ne demokratiją, bet valstybės absoliutizmą ir valdžios sauvaliavimą. Todėl vyskupai, pamatę tą projektą, jį visiškai sukritikavo ir nusiuntė kiekvienam parlamento nariui savo kritikos kopiją. Įstatymo projektas dar tebeguli stalčiuose bet Stroessnerio vyriausybė gali ir be jo sauvaliauti. Ji kiša į kalėjimus darbininkų ir kooperatyvų vadus ir valdžią kritikuojančius studentus ir tokiu būdu laiko kraštą «ramybėje».

TREMIA KUNIGUS

Paragvajaus žmonės, žinoma, neišsižadėjo socialinių troškimų ir kai kur pradėjo demonstruoti, Vyskupai ir kunigai palaikė jų pusę ir pradėjo sekmadieniais melstis už suimtuosius. Norėdama įrodyti, kad tik maža dvasiškijos dalis palaiko demonstrantus ir socialiai pažangius kunigus, Paragvajaus valdžia ištrėmė populiarų jėzuitą T. de Paulą Olivą ir ketino ištremti keturis kitus žinomus jėzuitus. Tuokart visi Paragvajaus vyskupai ir 16 įvairių vienuolijų viršininkų pareiškė solidarumą su tais jėzuitais ir pridėjo, kad jų ištrėmimas turėsiąs Paragvajui dideles pasekmes. O kai sostinės policija pradėjo mušti demonstruojančius katalikus studentus ir ten esančius kunigus, Asuncion arkivyskupas Mena Porta ekskomunikavo vidaus reikalų ministerį, Asuncion policijos vadą ir jo pavaduotoją. Iš savo pusės valdžia konfiskavo katalikų laikraštį «Comunidad».

MINISTRAS ATSIPRAŠĖ, BET..

Likimo buvo taip lemta, kad vidaus reikalų ministerio duktė ruošėsi tekėti ir norėjo tuoktis bažnyčioje. Neromis, nenoromis vidaus reikalų ministeris turėjo prašyti arkivyskupo, kad nuimtų jo ekskomuniką. Kitaip niekas jo nebūtų įsileidęs į bažnyčią. Susitaikius ministeriui su Bažnyčia, kituose frontuose įtampa tarp vyriausybės ir vyskupų pasiliko ta pa pati. Kadangi ištremtasis kun. Oliva nebegalėjo rašyti «Comunidad» laikraščiui, redakcija paliko tuščią vietą su pastaba: «Jūsų ištrėmimas yra geriausias mūsų laikraščio straipsnis». Kitoje vietoje «Comunidad» taip rašė: «Vyriausybė norėjo sutrypti vyskupų autoritetą, atmesdama teisėtą jų prašymą ir imdamasi akcijos prieš kunigus. Atrodo, kad vyriausybė nori nuspręsti, kaip kunigai turi skelbti evangelijų mokslą. Bažnyčia turi stiprią moralinę galią ginti evangelijos mokslą ir žmonių teises. Ši valdžia tuojau dings, o Bažnyčia pasiliks».

Neseniai arkivyskupas Mena Porta buvo užėjęs pas švietimo reikalų ministerį Peną, kuris vyriausybės vardu pareiškė, kad valdžia rems Bažnyčią, jei vyskupai nustos leidę «Comunidad» arba pakeis jo redakciją. Mat, vyriausybė nori nutildyti nepatogų balsą, reikalaujantį reformų bei teisingumo darbininkams ir bežemiams. Tuo tarpu jokio susitarimo neprieita, o slaptoji policija šnipinėja bažnyčiose, klausydamosi kunigų pamokslų panašiai kaip Lietuvoje 1935 ir 1936 metais. Apie esamą darbininkų ir mažažemių išnaudojimą Paragvajuje kunigai, žinoma, kalba palyginimais ir aliuzijomis, bet žmonių masės juos supranta ir jiems visiškai pritaria.

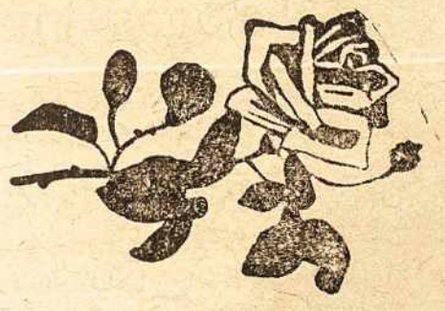

(Tęsinys)

IŠSAMUSIS PAMOKSLAS

Ramybė Geros Valios Zmonėms

PAULIUS VI

MYLĖTI — TAIKĄ IŠLAIKYTI — SUNKIAUSIA

Kodėl sunkiausia? Kaip galima mylėti? Kaip iškelti artimo meilę į visuotinę taisyklę (principą)? Ar gali būti vietos meilei modernaus, kovose, egoizme, ir neapykantoje paskendusio žmogaus širdyje?...

Greit pastebėsime, jog šiandien, tuojau pat, reikalinga naujai ideologiškai persiauklėti, auklėti žmones taikai. Tikrai, taika prasideda žmonių širdžių gelmėse. Visų pirma taiką reikia pažinti, pripažinti, jos trokšti ir ją mylėti. Tada, ir tik tada ją išreikšime nauju žmonijos elgesiu, filosofijoje, sociologijoje ir politikoje.

Broliai, pastebėkite, kokia tai didinga ateities vizija! Todėl imkimės programos persiauklėti taikai.

Mums yra žinomas tos programos į akis krentantis paradoksas. Ta programa, atrodo, susidurianti su kita instinktyvia tikrove, kurią nuolat sutinkame ir filosofijoje, ir sociologijoje ir pasaulio istorijoje — tai kovos įstatymas, tai tik jėgos pasiekimas. Atrodo, jog kova yra neišvengiamas dalykas visuose žmogiškosios pažangos tarpsniuose. Net ir šiandien, po visų baisiųjų karų pergyvenimų, ne taika, o kova tebeviešpatauja. Net brutali prievarta turi savo garbintojų ir sekėjų.

SUNKUMAI

Revoliucijos vardu šiandien dengiama visi teisingumo reikalavimai ir pažangos atnaujinimai. Atrodo neišvengiama, fatališka, kad tik jėga teatveria žmonių likimo kelius. Broliai žmonės! Ta yra didžioji sunkenybė. Mes nesakom, kad kova niekakada negali būti reikalinga, kad ji negalėtų virsti heroiška pareiga.

Niekas negali sakyti, kad kova negali pasiekti pasekimų. Bet mes sakome, kad kova negali tapti viską valdančia ideja, kurios žmonija yra reikalinga.

Mes sakome, jog jau metas civilizacijai ieškoti įkvėpimo nebe kovose, kad pasaulis galėtų rasti kelią į tikrą ir visiems prieinamą teisingumą.

Mes sakome, jog taika nėra menkystė. Pamažėle taika turi pakeisti brutalią jėgą moraline jėga. Apgaulingą ginklų, prievartos ir medžiaginio bei ekonominio pajėgumo sekmingumą turi pakeisti protas, pasitarimai, dorovinis kilnumas.

Taika yra pats žmogus. Žmogus, nustojęs būti kitam žmogui vilku. Neįveikiamos dorovinės jėgos kupinas žmogus. Tas žmogus turi imti viršų šių dienų pasaulyje. Jis ir paims.

VILTYS

Entuziastiškai sveikiname modernaus žmogaus pastangas priimti dabartinio pasaulio istorijoje taiką kaip metodą kaip tarptautinę įstaigą, kaip nuoširdžias derybas, kaip savęs pačių sutvardymą teritoriniuose ir socialiniuose ginčuose, taiką, kaip aukštesnį ir vertingesnį dalyką už kerštą ir atmojimus.

Dideli dalykai jau guli ant derybų stalo taikai laimėti: nusiginklavimas, apribojimas atominių ginklų, arbitrinis teismas, pakeitimas lenktyniavimų ir bendradarbiavimu, stengimąsi taikiai sugyventi nepaisant ideologinių valdžių skirtumų ir viltys, kad nors dalis karo reikalams išleidžiamų pinigų bus paskirta beišsivystančioms tautoms padėti.

Taigi mes regim pastangų taikai priartinti, nors ir apgailestaujame terorizmą, nelaisvių kankinimus, įkalintus piliečius, įkaitų žudynes ir kt.

Pasaulio sąžinė nebepakenčia tokių nuikaltimų, kurie žiaurų nežmoniškumą paverčia gėdinga negarbe tiems, kurie tai daro.

NEBUS TAIKOS, JEI VENI KITIEMS NEATLEIS

Ne mums spręsti tarp tautų, rasių, genčių ir socialinių klasių tebesančius nesutikimus. Bet mūsų pareiga yra skleisti tarp bekovojančiųjų žodį TAIKA. Mūsų pareiga yra priminti žmonėms jog yra broliai. Todėl mes pritariame ir skatiname, ir pasitikime visais tais, kurie platina taikos pedagogiją.

Ir šimet kviečiame paskirus žmones ir organizacijas, viešosios nuomonės formuotojus, politikus, mokytojus, menininkus ir ypač jaunimą ryžtingai žygiuoti tuo tikros ir visuotinės civilizacijos keliu. Reikia prieiti prie to, kad būtų galima švęsti tą biblijos skelbiamą šventę, kai «teisingumas ir taika susitiks ir pasibučiuos».

MÚSU JĖGOS, MÚSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĖVYNEI

Jaunimas Atostogauja

Mokslo metai pasibaigė gerokai prieš Kalėdas. Jaunimas atostogose. Jam, be abejo, reikia poilsio, nes mokslas ir ypač egzaminai gerokai nuvargina jų jaunas galvas.

Kituose kraštuose lietuviai stengiasi, kad jų jaunimas atostogų metu praleistų porą savaičių drauge stovyklose. Čia jie ne tik linksminasi, dainuoja, šoka, rengia talentų ir kitokius vakarus, bet taip pat ir rimčiau pasikalbėdami pasiklausydami paskaitų geriau susipažįsta su mūsų tautos reikalais, lietuviškai kalbėdamies atgaivina ir praturtina savo kalbą, užmezga platesnes pažintis, atsigauna lietuviškai.

Gaila, kad pas mus, Brazilijoje tokiomis stovyklomis šiais metais niekas nepasirūpino: nei Tėvai Jėzuitai, nei Bendruomenė, kuriems tai ypatingai turėtų rūpėti, nei pagaliau kitos savo labai lietuviškomis laikančios organizacijos. Kodėl taip atsitiko?

Julius Vėtra.

Jaunimui ir Senimui — Dialogas Imanomas

Dabartiniu laiku nebe naujiena, kad jaunimas tampa vis labiau sąmoningas, kad ir jis turi ko pasakyti ir nuveikti bendruomeniniame gyvenime, nes kiekvienas asmuo turi savo specifinį vaidmenį ir kiekvienas turi būti respektuojamas. Teisingai tad jaunimas kritikuoja bendruomenę, kuri siekia materialinio gerbūvio ir kuri yra sugadinta karjerizmo kaikurias politinės, ekonominės, socialinės bei bažnytinės veiklos grupes. Dėlto reikalinga, kad visi būtų sąmoningi bendruomeniniame įsipareigojime, nepaliekant kitiems savo asmeninės atsakomybės. Reikia kelti bylą toms struktūroms, kurios nebeatitinka naujoms socialinėms sąlygoms.

SUAUGUSIEJ turėtų tad atkreipti dėmesį:

— kad jaunas žmogus, kaip tik dėlto, kad dar vystosi, yra vertas pilno pasitikėjimo. Reikia respektuoti jo idėjas ir jo ypatingą jautrumą;

— kad jie patys, būdami pribrendę savo gyvenimo patyrimais, turėtų visaip stengtis dialoguoti su jaunimu ir suprasti, savo pribrendimu jaunųjų žodžių ir elgsenos nesusilaikymą;

— kad sudraudimai su jėga yra metodas, kuris neša priešingą pasekmę, sukelia dar piktesnį pasipriešinimą.

JAUNIMAS — pravartu prisiminti:

— kad nesame autentiškais «revoliucionieriais», jeigu nesistengiame visu rimtumu ir įsipareigojimu šalia atnaujintinų struktūrų sukurti naujas struktūras;

— jog niekuomet negalime teigti, jog visas blogis tėra vienoje pusėje, o visas gėris kitoje.,.

— kad nepagarba bet kokiam asmeniui yra socialinis nusižengimas, kuris turės karčių pasekmių;

— kad yra neteisinga ir parodo neprotingumą, nesuprasti ir pamerkti visus praėjusios generacijos darbus, pastangas, patyrimus;

— kad vartoti jėgą pasipriešinime ir atsakyti «kumščiu į kumštį» yra pats biauriausias aspektas kaip tik tos bendruomenės, kurią jie paneigia ir tuom tikrai neatsiekia to socialinio gyvenimo, kokio jie trokšta.

Čekoslovakijos jaunimo pavyzdys šiuo atžvilgiu gerai pamoko.

"Ateitis» 1969 m.

J. ŠULCAS

Darbininkai Vynuogyne

«ATEITIS» RAŠO

Kas yra dvasiškis? Tai žmogus, kuris yra pakviestas ypatingu būdu skleisti Dievo žodį. Jis ateina į žmonių tarpą, ir žmonės apie jį susiburia. Jis prabyla, ir žmonės jo klauso. Jo buvimas padrąsina ir nuramina, nes jis neša patį Kristų.

Dvasiškio pasaulis ribų neturi. Tiesa, kurią jis skelbia, yra amžina, o jo darbo laukas neaprėpiamas. Todėl jis Kristų veda kur tik gali: vie šumoj ir užkampiuose. Jis Kristų veda į savųjų tarpą, ir tiems, kurie jo nepažįsta.

Pažvelgus pirma į ateitininkiją, dvasiškio artumą mes pajuntame iš karto. Dvasiškis ir ateitininkija yra nuo pat pradžių tampriai savyje surišti Jisai juk davė kryptį mūsų sąjūdžiui ir įžiebė entuziazmo dvasią. Jo palaikomi mes klestėjome ir tada, kai mūsų veikla buvo kitų uždrausta. Jo rūpesčiu ir dabar mes esame praturtinti ir randame prasmės savo darbe.

Kas yra šis artimas bendrumas tarp dvasiškio ir ateitininkijos? Tai yra vidinis vaizdas mūsų pačios organizacijos: dvasiškio ir pasauliečio suartėjimas tam pačiam tikslui siekti — Visa atnaujinti Kristuje. Lygiai kaip negali būti ateitininkijos be pasauliečio, vargiai ar ji galėtų ilgiau klestėti be dvasiškio.

O plačiau pažvelgus, kas nemato dvasiškio vaidmens mūsų tautoj? Jis per ilgus amžius palaikė tautos gyvumą, nepailsęs jis mus žadina ir toliau. Lietuvoje dvasiškis yra okupanto vis dar sukaustytas. Jis yra laikomas, lyg būtų mažiau žmogus negu kiti. Kaip tik dėl to jis žavi ir paskatina nepaprastai žmogų. Jis yra jam ramstis.

Išeivijoje dvasiškio darbus tautai visad galima matyti. Jis organizuoja lietuvių namus. Jis leidžia spaudą. Kunigas išlaiko parapiją — tą bendruomenės centrą. Seselė darbuojasi stovyklose ir mokykloje. Bet kas svarbiausia, jų pirmasis rūpestis dažnai skiriamas jaunimui.

Tegalime tik džiaugtis, kad lietuvis dvasiškis ir kitiems aukojasi. Matome jį dirbant Europoje; randame jį bevedant misijų parapijas Montanoje, New Mexicoj ir kitose Amerikos valstijose; sutinkame jį skelbiant Kristų dar Jo nepažįstantiems žmonėms — Brazilijoje, Indijoje, Peru, Taiwane ir kitur. Jis tai daro tyliai ir didele dalimi visai nepastebimai. Bet ar ne taip Kristus pas žmogų ir ateina?

Aišku, idant tęstųsi Dievo darbas, reikalinga vis naujų darbininkų. Dievas visada šaukia, bet žmogus turi atsakyti. Tačiau, kaip daug kas pastebi, šie laikai Dievo balso dažnai negirdi. Dabartinis žmogus yra išsigandęs ir užmiršęs, ir todėl linkęs atsikreipti vientik į save.

Bet mes, kurie tikime, dėl to nurimti negalime. Mes turime vis atnaujintai prašyti Dievą, kad pašauktų daugiau darbininkų. Yra būtina suprasti, kad pašaukimas nėra tik asmeniškas reikalas, bet visos krikščioniškos bendruomenės atsakomybė.

Visdėlto tenka pasidžiaugti, kad mūsų tarpe pašaukimų atsiranda. Tik šį pavasarį į kunigus įšventinti Jonas Degutis ir Antanas Saulaitis Kartu su visa lietuvių bendruomene, ATEITIS linki šiems naujiems lietuviams kunigams Dievo palaimos, sėkmės ir stiprybės sielų ganymo darbe.

O kada susilauksim naujų kunigų iš Brazilijos lietuviško jaunimo?

Onutė Landrytė

Kaip islikti grazia - bent metus

Brangi Landryte,

Kritau baision desperacijon. Prisibijau, jog tokia nevykusi nuotaika gali net mano grožiui pakenkti. Juk neįsivaizduoju, kas su manim nutiktų, jei kaktoje raukšlės atsirastų. Arba mano akutės liūdnu šydu apsitrauktų, Arba rankutės atrodytų lyg mano mamos. Prašau padėti man iš laikyti mano grožį.

Norėčiau žinoti, sakykime, ar maudymasis piene padėtų. Kokia plaukų spalva vyrams labiausiai patinka? Kokio ilgumo mano «mini-skirtas» turėtų būti? Ar tiesa, kad jis turi būti trumpesnis einant į ateitininkų parengimus? Ar pritiktų man prisilipdyti dirbtines kasas, deklamuojant patrijotinius eilėraščius? Ach, tų problemų tiek daug, tas gyvenimas toks žiaurus.

Esu dar jauna, bet pasižymėjus. Neseniai mane to miestelio, kur gyvenu, burmistras pasiūlė į kanapių karalaitę. Koks lietuviams laimėjimas! Man tai tik vargas; ko gero mano prigimtam lietuviškam kuklumui pakenks. Bet į karalaites tai kandidatuosiu, nes noriu vardą sudarytti, idant Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese mane tikrai karalaite išrinktų. Dėkoju už kantrybę ir lauksiu atsakymo,

Susiraukšlėjusi grožio karalaitė

MIELA RAUKŠLE,

Atrodo, kad tu netik graži, bet ir plepi. Bet nieko — plepumas grožiui nekenkia. Tai įrodė lietuvės moterys, mūsų «ambasadorės» plačiame pasaulyje Trumpai dėl tavo problemų.

Piene nesimaudyk. Tai tėvui perdaug kainuos. Pabandyk pasipliuškinti maslionkinėse išrūgose. Tada pamatysi, kaip visas ir noras gražuole būti praeis. Vyrams patinka įvairi plaukų spalva; vieniems — šviesi, o kitiems — tamsi. Idant visiems patiktum, siūlau nusidažyti pusę — tamsiai. I ateitininkiškus parengimus eik su mini-mini-mini-... (tu žinai ką aš galvoju?) Tada atkreipsi veikėjų dėmesį ir galėsi užimponuoti juos savo pažangumu. Juk kiekviena ateitininkė turi eiti su gyvenimu, Patrijotinius eilėraščius deklamuojant, būtinai prisilipdyk geltonas kaseles. Tada eilėraštis bus dvigubai patrijotiškesnis

Gyvuok sveika ir stenkis nesusiraukšlėti ligi jaunimo kongreso. Tada tave išrinksim karalaite. Apvainikuosime gintarine karūna.

Danguolė Sadūnaitė

KANCIA

Priartinai
mano lūpas
prie savo žaizdų.

Sulaužei
rankas ir kojas —

Taip geriau,
taip lengviau
mane
savyje įtalpinsi.

Kelioné po Š. Amerika

ZENONAS BAČELIS

Susistatant kelionei tvarkaraštį, tenka skaitytis su laiku ir išlaidomis. Laikas manęs nevaržė, bet išlaidas reikėjo, kiek galima, mažinti. Maniau, jog modernioji ir greičiausioji susisiekimo priemonė lėktuvas bus ir brangiausia. Pasirodė ne visai tiesa. Prie bilieto ten ir atgal pridėjus dar 7500 kilometrų kelionių tarp dešimties miestų pačioje Amerikoje, kaina tepadidėjo tik dvidešimčia dolerių. Taigi visos kelionės bilietas kainavo 800 dolerių, su visais prie kiekvieno skridimo lėktuvų kompanijos pridedamais valgiais, Visi skridimai buvo sprausminiais lėktuvais. Jais skrisdamas, žmogus jautiesi kaip ta Lietuvos dvarininko teta ką tik pravestu traukiniu važiuodama. Teta bijojo važiuoti nežinomos jėgos traukiamu vežimu. Broliavaikis įtikino, kad ji jausis tartum kambaryje sėdėtų. Pasodinęs tetą laukiamojoje salėje ir įteikęs bilietą, paprašė stoties viršininką pasodinti ją į traukinį. Grįždamas pro stotį iš kaimynų, paklausė stoties viršininko, kaip teta išvažiavusi. Viršininkas gi buvo užmiršęs tą tetą įsodinti į traukinį. Broliavaikis, radęs ją laukiamajame paklausė, «Co ty tu robisz? — Ką tu čia veiki?» Atsakė: »Jada — važiuoju».

Taip jaučiausi ir aš, tartum kambaryje sėdėčiau. Skridau ką tik atidaryta tiesioginė susisiekimo linija S.PauloN.York Pasivėlavome vieną valandą ir nė šampanu nepavaišino. Skrendant gi nakčia, teko tik žvaigždes skaityti ir stebėti raketų bliksinčias ugnis. Po 10 valandų lėktuvas nutupė New Yorko aerodrome.

MIESTAN

Aerodrome muitininkai nė nepažiūrėjo ir nepasiteiravo ką gero ar negero atsivežu, bet pasiteiravo, kaip ilgai Amerikoje buvosiu ir kokiais tikslais čia atvykstu. Tie klausimai man atrodė virš įprastinių kontrolės klausimų», tai nors savo ūgiu ir nesu «bolševikas», bet, matyt, tokiu mane palaikė.

Aerodromas, kaip beveik visur kitur, toli nuo miesto centro Tačiau šičia tai patogiai išspręsta. Viešbučių atsiųsti autobusai už porą dolerių nugabena centran, o iš čia nešdinkis, kur patinkamas. Nuvykau į Lietuvos Laisvės Komitetą, kurio pirmininkas V. Sidzikauskas turėjo pasitikti aerodrome. Automobiliui pakeliui sugedus, kvietė telefonograma atvykti į jo butą. Tai sužinojau tik atvykęs jo įstaigon, nes tokio kvietimo nelaukiau, ir jo nesupratau, angliškai tik slebizavoti temokėdamas.

PIRMI PASIMATYMAI NEW YORKE

Be jau aukščiau paminėto V. Sidzikausko, čia pat susitikau su VLIKo vicepirmininku J. Audėnu, Dr. Puzinu ir P. Vainausku. Betrūko pakviesti kaiminystėje dirbantį Dulevičių ir pripildėm buvusios Žemės Ūkio Ministerijos administraciją: Audėnas exministras, Bačelis ir Vainauskas ex-direktoriai ir Dulevičius vicedirektorius. Prisiminėm tėvynės žemės ūkio reikalus ir bolševikų sugriautą žemės ūkį, paspėliojom ateities perspektyvas, palietėm lietuvių išeivijos reikalus, Naujorkiečiai teiravosi, kokia buvo S. Paulo lietuvių rietenų užbaiga. Nušvietus, kad ginčas baigėsi teismo nuosprendžiu ir dėlto visuomenė liko susiskaldžiusi, jie apgailestavo nesantarvę. Nusiskųsta VLIKo skyriaus (S. Paulyje) tyla. Betgi tas dirbtinai ir iš tų pačių suinteresuotų visuomenininkų sudarytas skyrius negali nieku nauju «pasirodyti o dargi audringoje situacijoje. Tačiau ir pats VLIKo centras nepasirodo su degančiais reikalais. Tiesa, pasiskaitom spaudoje apie VLIKo pirmininko keliones, apie jo aplankomus oficialius kaikurių valstybių asmenis, apie iš jų gautus pažadus palaikyti Lietuvos nepriklausomybės mintį, bet tie pažadai girdimi ir skaitomi jau per 25 metus eilinio lietuvio nedžiugina Ar tai nėra tik žodiniai pažadai, užmirštami paskui iki naujų kitų pažadų. taip pat pakartojamų po ilgesnio ar trumpesnio laiko?

Komiteto posėdžių salėje regėjau pavergtųjų tautų vėliavėles ant stalu. Bet tų vėliavėlių saugotojų balsai man atrodo per tylūs, nors jas saugo jautieji vyrai yra balsingi dainininkai, kurie susispietę į chorą galėtų gana stipriai su dainuoti, kad būtų ko pasiklausyti. Puslaukinės, neseniai išiaisvintos tautos garsiau dainuoja apie praeities priespaudas, negu pavergtųjų tautų atstovai laisvajame pasaulyje dėl jų išlaisvinimo. Dirigentų kultūringoms tautoms nestoka. bet trūksta drąsos vadovauti. Be pretenzijų, į dirigentus, lietuviai tikrai tiktų į iniciatorius. Maži mūsų sambūriai, net paskiri asmenys sugeba suruošti efektingas demonstracijas, o centro veiksniai iniciatyvos, atrodo, bijosi. Mažųjų tautų tolerancija ir pagarba didžiosioms tautoms, nors tos vis nuolaidžiauja bolševikams, paverčia pačias Jungtines Tautas nedidelės reikšmės teturinčia įstaiga. Pavieniai JAV politikai ir valstybininkai skatina pavergtųjų tautų atstovus nurimti, nebedejuoti ir nebemaldauti, o imti stipriai pulti. Ta esanti geresnė taktika ką nors laimėti. Iš visų kraštų, kur yra pavergtųjų tautų išeivijos reiktų siųsti į Jungtines Tautas ne statistikų raštus, o vyrus sugebančius reikalauti jų reikalus spręsti.»

NEW YORKO ĮVAIROVĖS

New Yorkas buvo pati pirmoji JAV sostinė Šiandien jame esama apie 8 su puse milijonų gyventojų ir skaitomas trečiuoju pasaulio miestu, nors jis su visais savo priemiesčiais yra visų didžiausias pasaulyje miestiškas junginys. Jis susideda iš penkių dalių. Keturios jų randasi salose. Jas vienas su kitomis ir su žemynu jungia 17 povandeninių tunelių ir 4 tiltai, kurių vienas yra net 5 klm. ilgio. Svarbiausias susisiekimas vyksta požeminiais traukiniais kurių yra 360 kilometrų linijų. Per parą tie požeminiai traukiniai perveža 3 su puse milijono žmonių.

New Yorkas turi didžiausią pasaulyje aerodromą, tiek savo plotu, tiek judėjimu.

New Yorko uostas irgi yra didžiausias pasaulyje gali stovėti 500 laivų, Iš miesto į visas puses išeina 11 geležinkelių linijų. Tomis susisiekimo priemonėmis į New Yorką per metus atvyksta apie 14 milijonų keleivių.

(Bus daugiau)

ĮSIDĖMĖTINI ADRESAI:

LIETUVOS ATSTOVYBĖS URUGUAY, MONTEVIDEO,

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180 Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Liet. Bendruomenė, pirmininkas p. Juozas Tijunelis Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 266-0346.

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Juatindiba, 20 Parque da Mooca — Tel. 273-0338.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

MOOCA, Rua Juatindiba, 20 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol.

Šv. Kazimiero parapijoje: Parque da Mooca Rua Juatindiba, 20.

Sekmadieniais ir šventadieniais 8, 10 ir 17,00 val.. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 d. mišios:

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 16 val.

V. Carolina 15 val.;
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,30 val
Bom Retire, 10,15 val
Ipiranga 16,30 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8,30 val.;
Moinho Velho 11,30 val.,
Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.,
Vila Bonilha 10 30 val.
V. Prudente 18 val.

«MŪSŲ LIETUVOS» REDAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI, TAIP PAT IR SÃO PAULO LIETUVIAMS JĖZUITAMS GALITE SIŲSTI LAIŠKUS ŠIUO ADRESU

CAIXA POSTAL 4421,
S. PAULO, BRASIL.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELĮ PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA».

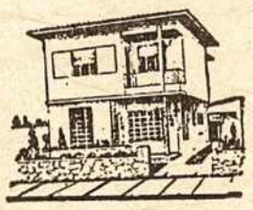

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Rezidencija: R. Joaquim Piza, 204 Tel. 31-2548

Raštinė: 15 de Novembro, 244 4.o -Sala 19- Tel. 37-0324 no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Įkorporavimai — kondominijos — sklypų išdalinimas — Administracija — nejudomo turto pirkimai bei pardavimai — kreipkitės į

Administradora e Imobiliaria Bernardes Ltda.

atsakomasis bendrininkas Gil Prestes Bernardes

Praça Antonio Prado, 33, — 4* andar, conjunto 401.
Telefonas 33-1443 — São Paulo.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefones: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

EMBU
FONTE DOS JESUITAS

LIETUVOS NACIONALINĖ MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Mūsų Lietuva

RUA JUATINDIBÂ, 20 — P. DA MOÓCA — SÃO PAULO, 13

ATSKIRO NUMERIO KAINA 0,40

Mooca

JAU VEIKIA TÉVAMS JÉZUITAMS PASKIRTAS NAUJAS TELEFONO NUMERIS.

Jis yra: 273-03-38.

«Mūsų Lietuvos» redaktoriui išvykus, iki sausio 17 dienos laikraštį redaguoja Tėvas Petras Daugintis, S. J.

AR BUS, AR NEBUS įdomesnė Vasario 16 minėjimo meninė programa, tai priklausys nuo chorų narių, ar jie visi lankysis ar nesilankys į repeticijas, «Aušros» choro repeticijos būna kiekvieno šeštadienio vakarą 19 valandą Rua Juatindiba, 20. Labai prašomi VISI CHORISTAI susirinkti šio šeštadienio (sausio 10 dienos) repeticijon, Ji nulems, ar choras galės dalyvauti Vasario 16 minėjime.

JAU DABAR PRANEŠKITE!

Netruks prabėgti mokinių atostogos. Prasidėjus pamokoms visose mokyklose, pradės pamokos ir Šv. Kazimiero parapijos lituanistinė mokyklėlė. Šiais mokslo metais ji nori apimti ko daugiau vaikų ir duoti dar įvairesnę programą. Todėl:

1. Jei tik atsiras tėvų, kurie norės siųsti savo vaikus į tą mokyklėlę ir primokėti už jų atvežimą, tai bus parūpinti omnibusai, kurie paims ir namo parveš mokinius ir į tolimesnius rajonus-bairus — pav. Lapą, Sumarė, Casa Verde, Bom Retirą, Bertiogą, Agua Rasą ir kt. Už atvežimą užmokestis bus labai mažas ir jis neturėtų atbaidyti tėvų, kuriems tikrai rūpi pralavinti vaikus.

2. Programai paįvairinti ir vaikams geriau pamokyti bus daugiau mokytojų. Bus mokoma lietuviškai skaityti, dainuoti, vaidinti ir religijos. Jei bus norinčių, bus sudarytas ir vaikų orkestrėlis. Ne tik jie galės daugiau prasilavinti muzikoje ir dainoje, bet pramokę turės progų pasirodyti mūsų parengimuose, koncertuose. Juk tai yra didelės kultūrinės vertės dalykas ir patiems vaikams ir mūsų visuomenei.

Todėl dar kartą prašome visus, kurie turite vaikų ar anūkų, tuojau užregistruokite pas Tėvus Jėzuitus, ar asmeniškai juos susitikę (pamaldų proga) ar ir telefonu 273-03-38. Reikia ko greičiau žinoti, kiek bus vaikų, kiek reiks omnibusų ir kiek mokytojų. NEDELSKITE UŽSIREGISTRUOTI!

J. Kidykas, S. J.
Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos Globėjas

✦✦✦

ATVYKSTA KUN. JONAS GIEDRYS, S. J. į S. Paulo pra leisti atostogų ir aplankyti prietelių. Jo pavaduoti sausio 15 dieną išvyksta į Urugvajų kun. PETRAS DAUGINTIS.

UŽSIMOKĖJO UŽ M. L.

Po 40 ncr: Jonas Bratkauskas ir Juozas Baužys (taip pat per Juozą Baužį įteikta 150 ncr, iš atsinaujinusių prenumeratą). Po 20 ncr.: Povilas Kamarauskas, Stasys Gembutis, Vladas Svalkėnas ir Vladas Steponaitis. 15 ncr. Marija Peleckienė. Po 10 ncr Ona Paragis ir Marija Savickienė, 25 ncr. V. Orentas.

ML Administracija

SUŽINOTA kad mirė JONAS GELAŽAUSKAS, Onos Gelažauskienės sūnus gruodžio 1 d. ir palaidotas Vila Mariana kapinėse. Užuojauta motinai ir giminėms

MIŠIOS NAMUOSE

Sausio 11 d. 10 val. bus laikomos šv. Mišios Roberto Petrausko namuose Vila Paulicea, Rua Francisco Alves, 869, S. Bernardo, Rudge Ramos. Omnibusas imamas iš S. Caetano (po tiltu).

BENDRUOMENĖS TARYBOS POSĖDIS bus 27 d. 19 val, Jaunimo Namuose.

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA

rengia pirmąjį savo veiklos metinį pikniką. Jis bus sausio 18 dieną, 1970 metais, Praia Grande. Išvažiavimo valandos įrašytos bilietuose, kuriuos iš anksto galima įsigyti Casa Verde pas Juozą Tijunėlį, Rua Iataí, 150; pas Jurgį Matelionį ir Andrių Stankūną. Vila Prudentėje pas Motiejų Tamaliūną, Rua Agostinho Latari, 346 ir pas visus Vyrų Brolijos narius Zelinoje. Bus geros muzikos ir šokiai.

Kviečiame pasinaudoti gera proga smagiai pasižmonėti ir gamtoje atsigaivinti.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija.

VAIKUČIŲ EGLUTĖ

Praeitą sekmadienį, sausio 4 d., Vila Zelinoje, Jaunimo Namuose, buvo suruošta vaikučiams Kalėdų Eglutė. Programoje kokį tuziną įvairių numerių (eilėraščių, skaitymų dainų, šokių) išpildė Šeštadienio Mokyklos mokynukės, vadovaujamos mokyt. Elenos Buivydaitės ir Marytės Aleknavičiutės. Atėjo ir Kalėdų Senelis su dideliu maišu dovanų vaikučiams. O jų buvo virš 60. Po to vaikučiai ėjo ratelius, šoko ir buvo pavaišinti draug su jų tėveliais ir svečiais.

Eglutę organizavo «Žilvičio» Tėvų Komitetas, padedamas darbu ir pinigais gerb. klebono P. Ragažinsko, Maldos Apaštalavimo, Katalikių Moterų Draugijos, Šv. Juozapo Vyrų Brolijos ir BLB Liet. Savitarpio Pagalbos Tarnybos. Visiems prisidėjusiems ir dalyvavusiems širdingą padėką reiškia «Žilvičio» Tėvų Komitetas.

Š. m. sausio 5 d. mirė VILMA JOČYS, 13 metų amžiaus buvusi Seselių Pranciškiečių Gimnazijos IV klasės mokinė, palaidota Ceramikos kapinėse. Nuliūdime paliko motiną, Oną Bareišytę-Jočienę, sesutę Teresę, gimines ir draugus-es. Septintos dienos Mišios už ją bus sausio 12 d. 19, 20 val. V. BELA bažnyčioj.

ROZALIJA DUDĖNIENĖ praėjusią savaitę, po ilgos ligos mirė Boa Esperança do Sul mieste. Septintos dienos mišios buvo V. Zelinoj 6 sausio.

Gruodžio 31 d. mirė MARIJA ZIZIENĖ. Velionė buvo Maldos Apaštalavimo narė.

Chicagoj sausio 1 d. naktį buvo automobilio sunkiai sužeistas ir sekančią dieną mirė ANTANAS KUNIŠKIS, prieš išvykstant Amerikon gyvenęs Bom Retire. Už velionį šv. mišios užprašytos sausio 12 d. 7 val, Vila Zelinoje.

Užgavėnių sekmadienį, 8 d. vasario, 12 val. Vila Zelinos parapija ruošia pietus — BLYNŲ BALIŲ.

Vanda Misiunaitė ir Julius Stankevičius sausio 17 d. 18 val. Vila Zelinoj sumainys žiedus.

ŠV. JUOZAPO BROLIJA gimtadienio proga sveikina savo narius: Kazimierą Musteikį (sausio 7) Vincą Banį (10 ir Stasį Lapienį (19), Gimtadienį mini sausio 14 ir Alfonsas Vidžiūnas Lapoje.

Visiems ilgiausių metų!

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

RENGIA EGLUTĘ

visiems São Paulo lietuvių vaikams! Ji bus sekmadienį, 1970 metų sausio 11 dieną, 16 valandą Zelinoje Seserų Pranciškiečių gimnazijos salėje.

Kviečiame dalyvauti visų «bairų» lietuvius vaikus su savo tėveliais. Kalėdų Senelis turi šimtus dovanų, kurių pakaks visiems vaikams apdovanoti.

Tėveliai, atsiveskit savo vaikus į Bendruomenės Kalėdų Eglutę, kur ir patys linksmai praleisite laiką! Praneškit tai ir savo kaimynams bei pažįstamiems!

Bendruomenės Valdyba

MIRUS VILMAI JOČYS

visiems liūdesio valandoje pareiškusiems užuojautą, dalyvavusiems šermenyse ir laidotuvėse

NUOŠIRDŽIĄ PADĖKĄ REIŠKIA

jos motina ONA BAREIŠYTĖ JOČIENĖ, PETRAS BAREIŠIS su šeima, JURGIS IR SALOMĖJA BAREIŠAI.

V. tem interêsse em saber tudo sôbre o Volkswagen de 60 HP?

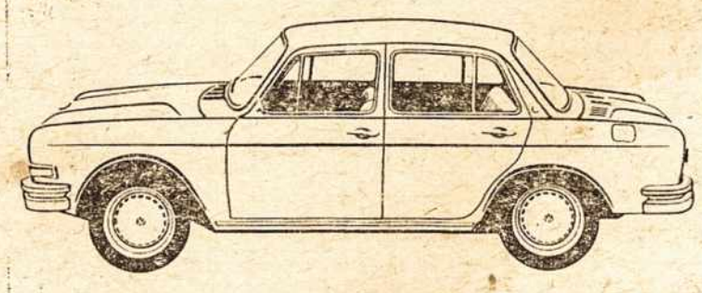

Procure-nos.

ESTAMEL - Estanislau Meliunas Jr.
R. Ibitirama, 1235-1269 Fone 63-2387, V. Prudente

REVENDEDOR AUTORIZADO

DR. ANTONIO SIAULYS
C. R. M. 10.647
Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia
Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações
Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca; Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR JONAS NICIPORCIUKAS
Cirurgião Dentista
p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X
Consultorio: Rua Capt Pacheco Chaves, 1206;
Vila Prudente, Tel. 63-5352

ADVOKATĖ IRENA GRITĖNAS — SPINA

praneša tautiečiams, kad daro inventarus, iškraustymus, skyrybas, nejudomo turto administravimą,

Priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo Sete de Setembro, 52, 6.o andar, sala 607 (priešais Forum) nuo 16 iki 18 valandos.